

**NOVA
UNIVERZA**

DIGNITAS

Revija za človekove pravice

Slovenian journal of human rights

ISSN 1408-9653

Stališča skupnosti SVZ o predlogu ZVIS-1

-

Article information:

To cite this document:

(2018). Stališča skupnosti SVZ o predlogu ZVIS-1, Dignitas, št. 59/60, str. 67-70.

Permanent link to this document:

<https://doi.org/10.31601/dgnt/59/60-8>

Created on: 07. 12. 2018

To copy this document: publishing@nova-uni.si

For Authors:

Please visit <http://revije.nova-uni.si/> or contact Editors-in-Chief on publishing@nova-uni.si for more information.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

© Nova univerza, 2018

**NOVA
UNIVERZA**

FAKULTETA ZA SLOVENSKE
IN MEDNARODNE ŠTUDIJE

**NOVA
UNIVERZA**

EVROPSKA PRAVNA
FAKULTETA

**NOVA
UNIVERZA**

FAKULTETA ZA DRŽAVNE
IN EVROPSKE ŠTUDIJE

Stališča skupnosti SVZ o predlogu ZVIS-1

Samostojni VZ, člani Skupnosti samostojnih visokošolskih zavodov, smo bili 22. oktobra 2013 seznanjeni z delovnim gradivom ZViS, ki naj bi bil po predlogu pripravljavcev sprejet po skrajšanem zakonodajnem postopku. Zaradi kratkega roka za pripravo pripomb na delovno gradivo zakona Skupnost ni uspela izoblikovati konkretnih pripomb nanj, zato je k temu pozvala svoje članice. Iz odzivov članic, ki sem jih ob tej priliki prejel kot predsedujoči skupnosti, pa ugotavljam, da bi RS z morebitno uveljavitvijo omenjenega dokumenta zasebnemu visokemu šolstvu prizadela nepopravljivo škodo, in zato člani Skupnosti

ZAVRAČAMO SKRAJŠANI ZAKONODAJNI POSTOPEK in VSEBINO PREDLAGANEGA DOKUMENTA,

ker sta protiustavna in škodljiva:

1. Nujen oz. skrajšan zakonodajni postopek je v členih delovnega gradiva zakona, ki se ne nanašajo na odločbo Ustavnega sodišča, št. U-I-156/08, neustaven in protizakonit. Zato zahtevamo obravnavo členov, ki se ne nanašajo na sodbo Ustavnega sodišča, št. U-I-156/08, po rednem zakonodajnem postopku, ki omogoča med drugim tudi 30-dnevno javno obravnavanje zakona.

2. Člani Skupnosti samostojnih visokošolskih zavodov smo prepričani, da je tudi sama vsebina zakona protiustavna in razvojno škodljiva. Podrobnejša stališča do ustavnosti in škodljivosti posameznih predlaganih sprememb bomo izrazili in argumentirali v postopku redne obravnave zakona.

3. V primeru ignoriranja zakonodajnega postopka, izključevanja posameznih deležnikov visokega šolstva iz javne obravnave sprememb ZViS in v primeru sprejema protiustavnih in škodljivih določb, ki jih vsebuje omenjeni dokument, ne izključujemo odškodninskih tožb prizadetih (profesorjev, študentov in priza-

detih VZ) kot tudi ne sprožitve postopkov ustavne in evropske sodne kontrole kršitev temeljnih, s slovensko Ustavo in z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami varovanih pravic in svobod.

Obrazložitev:

Obrazložitev k točki 1:

Pripravljalci delovnega gradiva skrajšani zakonodajni postopek utemeljujejo z obrazložitvijo, da je RS pravna država, ki mora spoštovati sodbe Ustavnega sodišča, tako tudi sodbo št. U-I-156/08, ki je ugotovila določeno neskladje veljavnega ZViS z Ustavo RS. Sprejem členov, ki se nanašajo na omenjeno sodbo Ustavnega sodišča, ne more in ne sme biti razlog za sprejem več kot sto novih členov po nujnem ali skrajšanem postopku, ki s to sodbo Ustavnega sodišča nimajo zveze, pri tem pa grobo posegajo v dane pravice in obveznosti. Skrajšani ali nujni postopek sprejemanja zakona je mogoč le pod jasno določenimi pogoji, oz. če gre za:

- manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona,
- prenehanje veljavnosti posameznega zakona ali posameznih določb zakona,
- manj zahtevne uskladitve zakona z drugimi zakoni ali s pravom EU,
- spremembe in dopolnitve zakona v zvezi s postopkom pred Ustavnim sodiščem oz. z odločbo Ustavnega sodišča.

Po nujnem postopku je mogoče predloge zakonov obravnavati le, če gre za:

- interese varnosti ali obrambo države,
- odpravo posledic naravnih nesreč,
- preprečevanje težko popravljivih posledic za delovanje države.

Navedeni pogoji za sprejem več kot sto novih členov ZViS po nujnem ali skrajšanem postopku niso izpolnjeni. S tem, ko se skuša na vsak način izigrati določila glede obravnave zakonov, pa se ustvarja še več neustavnosti. Delovno gradivo zakona, ki v 4. a točki dokumenta, pripravljenega za obravnavo na vladi, navaja, da je glavni razlog za sprejem zakona po nujnem oz. skrajšanem postopku spoštovanje odločbe Ustavnega sodišča, št. U-I-156/08, je v delu, ki se nanaša na člene, ki niso v povezavi s sodbo Ustavnega sodišča, št. U-I-156/08, nedvomno protiustaven in protizakonit.

Obrazložitev k točki 2:

Delovno gradivo ZViS je v nasprotju:

- s 14. členom Ustave RS, ker uzakonja neenako obravnavanje zasebnega in javnega visokega šolstva in neenako obravnavanje v razmerju do zasebnega osnovnega in srednjega šolstva, študentov in profesorjev,

- s 57. členom Ustave RS, ker onemogoča svobodno izobraževanje v zasebnem šolstvu,

- z 58. členom Ustave RS, ker s presežno regulacijo posega v avtonomijo univerze in visokih šol,

- z 59. členom Ustave RS, ker preprečuje ter ovira svobodo znanstvenega ustvarjanja,

- s 60. členom Ustave RS, ker onemogoča varstvo avtorskih in drugih pravic, ki izvirajo iz znanstvene in raziskovalne dejavnosti v zasebnem šolstvu, in

- s 74. členom Ustave RS, ker onemogoča svobodno pobudo glede na možnosti, ki jih ima javno šolstvo.

Obrazložitev k točki 3:

Način priprave delovnega gradiva zakona in pretežna vsebina predlaganih sprememb je v nasprotju z akademskim avtonomnim pravom, kot sta Magna Carta Universitatum iz leta 1998 in UNESCO-vo Priporočilo o statusu visokošolskega učitelja iz leta 1997. Preprečevanje izobraževanja, ki je relevantno za resnične potrebe prakse, kar se potrjuje z zaposljivostjo (relevanca), nezakonito izključevanje konkurence z zaščito monopolov, s čimer se znižuje kakovost, uzakonjanje neenakopravnosti, nepravilnosti in diskriminatornosti ter drugi razlogi bodo narekovali seznanitev evropskih inštitucij, evropske in domače javnosti ter sprožitev postopkov ustavne in evropske sodne kontrole kršitev temeljnih pravic in svoboščin, varovanih s slovensko Ustavo in z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami. Zaradi materialne in nematerialne škode, ki bo nastala s sprejemom novele ZViS, pa niso izključene tudi odškodninske tožbe.

Datum: 24. oktober 2013

